

عنوان مقاله:

تعیین درجه توسعه یافتگی شهرستان های استان همدان و بررسی مقایسه ای آنها طی برنامه سوم توسعه اقتصادی - اجتماعی

محل انتشار:

همایش ملی جغرافیا و آمایش سرزمین (سال: 1386)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

حمید سپهر دوست - عضو هیئت علمی و استادیار دانشگاه

خلاصه مقاله:

سنجش و مقایسه سطح توسعه یافتگی منطقه ای در داخل یک کشور از جمله مباحث مهمی است که همواره مورد توجه مدیران و کارشناسان اقتصادی قرار گرفته است. مبنای تئوریک این گونه از مطالعات برای اول بار توسط اقتصاددانان توسعه نظیر البرت هریشمن تحت عنوان تئوری رشد نا متوازن اقتصادی بیان شد. براساس مدل مزبور برخی از اقتصاددانان براین باورند که کشورهای در حال توسعه به دلیل فقدان منابع مالی و توان تکنولوژیک لازم، امکان دارا بودن رشد همزمان تمامی بخشهای مختلف اقتصادی را در تمامی مناطق ندارند و فقط می توانند از فرایند نشر آثار توسعه ای بخشهای پیشرو و مناطق توسعه یافته بسمت بخشهای دیگر و همچنین مناطق کمتر توسعه یافته بهره مند شوند. مقاله حاضر قصد دارد با مطالعه و سنجش شاخصهای مهم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی شهرستان های مختلف استان همدان ابتدا به رتبه بندی مناطق پرداخته و سپس دریک بررسی مقایسه ای بین رتبه ها طی برنامه سوم توسعه اقتصادی - اجتماعی چگونگی تاثیر گذاری سیاستهای دولت بر توسعه استان و شهرستانهای زیر مجموعه آن را تحلیل نماید. علیرغم توصیفی بودن تحقیق حاضر، فرضیه سیاستهای اقتصادی دولت طی برنامه سوم توسعه بر روی تغییرات درجه توسعه یافتگی شهرستانهای استان همدان تاثیر معنی داری داشته است را مورد آزمون قرار می دهیم. روش کار: با توجه به اهداف مساله تحقیق، روش مطالعه شامل سه بخش کلی است: 1- مطالعات کتابخانه ای و مروری بر ادبیات موضوع، 2- جمع آوری اطلاعات آماری در ارتباط با شاخصهای توسعه به تفکیک شهرستانهای استان همدان، 3- طبقه بندی و تجزیه و تحلیل داده ها و 4- نتیجه گیری. در راستای تعیین سطح مطالعه باید گفت که شهرستانهای مورد مطالعه در استان عبارتند از: 1- همدان 2- اسدآباد 3- رزن 4- کبودرآهنگ 5- نهاوند 6- بهار 7- توپسرکان و 8- ملایر. بمنظور سنجش درجه توسعه یافتگی و رتبه بندی شهر ستانها از شاخصهای اقتصادی اجتماعی فرهنگی نظیر شاخصهای تاسیسات و تسهیلات روستایی، بهداشت و درمان، آموزش، فرهنگ و هنر، کشاورزی، صنعت و معدن، پست و مخابرات، مسکن، بازرگانی و تامین اجتماعی، به روش تاکسو نومی عدی و تحلیل عاملی استفاده شده است. انجام تحلیل های آماری شامل استاندارد کردن شاخصها، تهیه ماتریس فواصل و درجه بندی مناطق به وسیله نرم افزارهای SPSS و Mintab صورت می پذیرد. از طریق استخراج ماتریس فواصل بین مناطق و مقایسه حدود اطمینان همگنی شهرستانها در ابتدای برنامه توسعه سوم با همین نتایج در پایان برنامه توسعه سوم مشخص کننده این موضوع خواهد بود که آیا شدت نابرابریها ی منطقه ای بین شهرستانها برای بخشهای مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در پایان برنامه توسعه (1383) نسبت به ابتدای برنامه (1378) کاهش یافته است؟ بدیهی است که وقوع این امر را می توان تا حد زیادی ناشی از تاثیر سیاستهای اتخاذ شده برای توزیع عادلانه تر ثروت و کاهش نابرابریهای منطقه ای دانست.

کلمات کلیدی:

توسعه یافتگی، آمایش سرزمین، رتبه بندی، تاکسونومی عددی، تحلیل عاملی، همدان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/242312>

